

Motion

1980/81: 572

**av Gunnar Olsson m. fl
om flottningspolitiken**

Riksdagen beslutade i juni 1979 att frågan om konsekvenserna av en nedläggning av löstimmerflottningen i landet borde bli föremål för en allsidig bedömning.

Länsstyrelserna i Värmlands, Västernorrlands, Västerbottens och Norrbottens län genomförde inom ramen för den regionala trafikplaneringen studier om älvsflottningens framtid.

Flottningen lönsamt alternativ

Av det material som länsstyrelsen i Värmland redovisat framgår att flottningen i dag är ett företagsekonomiskt lönsamt alternativ. Marginalen till fördel för flottningen är emellertid liten, och ändrade förutsättningar kan snabbt förändra bilden. Länsstyrelsen har för att få en mer fullständig bild av de båda alternativens betydelse försökt att anlägga en mer samhällsekonomisk bedömning. De faktorer länsstyrelsen studerat är svåra att kvantifiera. Bedömningen som länsstyrelsen gjort av deras betydelse är därför av översiktlig karaktär. Förutom att det rent företagsekonomiskt är lönsamt att flotta f. n. talar följande faktorer för flottningen:

- Energiförlusterna i kraftverken på grund av flottningen uppvägs genom att vatten kan sparas i biflottlederna och sedan användas i elproduktionen.
- Flottningen som i Värmland således inte inverkar negativt på elproduktionen innebär en besparing av ca 1 800 m³ dieselolja per år. Energivärdet på denna olja överstiger bränslevärdet på den bark som går förlorad vid flottning.

Ger 100 årsarbetstillfällen

- Flottningen ger ca 100 årsarbetstillfällen i ett område där alternativ sysselsättning visat sig mycket svår att skapa.
- Flottningen är fördelaktig från skogshyggiensynpunkt.
- Flottningen bedöms inte påverka miljön negativt.

Det finns även faktorer som väger över på lastbilstransportalternativet, även om dessa inte är så många och så tungt vägande:

- Lastbilstransporter är ett flexibelt transportsystem som på sikt kan ge rationaliseringsvinster för företagen.
- En övergång till lastbilstransporter ställer ökade krav på en snabbare utbyggnad av vägnätet i området, vilket också kommer övriga trafikanter och boende i området till godo.

Sammanfattningsvis finner länsstyrelsen i Värmland att flottningen f. n. – främst genom de positiva effekterna på sysselsättningen – är det för samhället lönsammaste sättet att frakta de aktuella virkesmängderna från området. I en framtida älvsflottning finns också möjligheter till rationaliseringar. Det är t. ex. möjligt att sänka kostnaderna för barkning genom att kravet på hartsomognad hos granveden slopas. Vidare kan kostnaderna för skiljning och buntning sänkas i och med att endast ett massavedssortiment används.

Investeringar från staten

Helt naturligt kommer också investeringar att krävas. Länsstyrelsen anser det angeläget att staten på allt sätt medverkar till att effektivisera flottningen. I detta sammanhang vill länsstyrelsen peka på att kostnaderna ökar snabbt för slutrensningen av älven. Dessa skulle kunna minskas, om samhället anvisade medel för beredskapsarbeten. Härigenom skulle också ytterligare sysselsättningstillfällen skapas i området. – Av de övriga länsstyrelsernas studier framgår också att en nedläggning av flottningen i av dem berörda älvar skulle komma att ha allvarliga konsekvenser för sysselsättningen i bygder där alternativ sysselsättning i stort sett är omöjlig att skapa.

Det är beklagligt att de fyra länsstyrelsernas studier – som entydigt varnar för sysselsättningskonsekvenserna vid en nedläggning av flottningen – inte har gett anledning till en mera engagerad behandling av kommunikationsministern. Frågan har helt enkelt inte fått den allsidiga bedömning riksdagen beställde i sitt beslut 1979.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

1. att riksdagen begär att regeringen tillsätter en utredning om flottningsföreningarnas organisation och konkurrensförhållanden mellan flottning och lastbilstransport i enlighet med vad som anförts i motionen.
2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att – i avvaktan på en sådan utredning – åtgärder vidtas som syftar till att förhindra en nedläggning av flottning i de tre älvar där sådan fortfarande pågår.

Stockholm den 22 januari 1981

GUNNAR OLSSON (s)

SVEN ASPLING (s)

ELVY NILSSON (s)

MAGNUS PERSSON (s)

SUNE JOHANSSON (s)

MARGOT WALLSTRÖM (s)